

چوب حراج به آبروی میزبانی

آرزو جاودانی

گزارش روز

اسکان به‌عنوان محوری ترین پایه‌سفر و یارت به‌شمار می‌رود و هم‌زمان با شکل‌گیری مفهوم سفر وجود داشته است. اسکان زائر در گذر زمان از گذشته تاکنون ارتقا پیدا کرده است. در این میان، سابقه شکل‌گیری و فعالیت خانه‌های شخصی زائر پذیر به سال‌های دور و زمانی که مشهد محل شهادت حضرت امام رضا^(ع) شد، بازمی‌گردد. امروزه با حضور و فعالیت‌گسترده و روبه‌افزایش واحدهای اقامتی مانند هتل، مهمان پذیر، هتل آپارتمان و... شاهد نوعی تنش و رقابت میان این واحدها با خانه‌های شخصی هم‌هستیم. هرچند قرار گرفتن در زیر پرچم قانون و سامان‌دهی، الزامی است که همه واحدهای اقامتی باید از آن برخوردار باشند و خانه‌های شخصی نیز از این امر مستثنا نیستند. این روزها کافی است با شماره پلاک غریبه وارد مشهد شوید یا در راه آن و ترمینال با ساسکی در دست پیاده حرکت کنید تا افرادی را مشاهده کنید که تابلوهایی در دست دارند و مدام فریاد می‌زنند «منزل، هتل، سوئیت». این افراد برای همه واحدهای اقامتی غیرمجاز و حتی مجاز هم زائر جذب می‌کنند. به فکر کمیسئونشان هستند و اینکه شما را به کجا و کدام واحد اقامتی معرفی کنند. به شرایطی از جمله جیب زائر، مدارک هویتی، نسبت محرمیت و البته شمار مسافران همراه شما بستگی دارد.

قیمت واحدهای غیرمجاز هم این روزها کم از واحدهای رسمی اقامتی نمی‌آورد و گاهی حتی در ایام اوج حضور مسافر از جمله نوروز امسال که اقامت به محض زائران و مسافران در روزهای تعطیل بدل شده بود، بیشتر از نرخ واحدهای رسمی هم می‌رود.

● اجاره یک شب، ۲ میلیون تومان

برای گزارش میدانی راهی خیابان طبرسی جنوبی می‌شویم. درست از پل فجر تا حرم مطهر تاد لالتن بخواد آدم‌هایی را می‌بینید که تابلو به دست دارند. بعضی‌هایشان لباس شخصی و بعضی‌ها جلیقه‌ای به تن دارند و به طرف خودروهای غیرنومی تابلونشان می‌دهند. با خودروی پلاک یکی از شهرستان‌های استان خراسان رضوی حوالی مفتح می‌ایستیم و با یکی از آن صاحب می‌کنیم. او اومی خواهیم برای یک خانواده پنج‌نفره یک خانه در اختیارمان قرار دهد. می‌گوید: یک واحد آپارتمان در خیابان المهدی ۴ داریم با قیمت ۲ میلیون ۴۰۰ هزار تومان. کمی چانه می‌زنیم تا به ۲ میلیون هم‌رازی می‌شود. به قیمت زیادش اعتراض می‌کنیم که در پاسخ می‌گوید: خانه میله است. همه چیز دارد به جز پارکینگ، آن هم خیابانمان امن است.

● بنگاه معاملات با ستاد اسکان

منزل دیگری با قیمت کمتر می‌خواهم. می‌گوید

چند دقیقه منتظر بمانید تا تماس بگیرم، خبر می‌دهم. کنار خود رو ایستاده است و با یکی از دوستانش صحبت می‌کند. می‌گوید با من بایدید تا به خیابان ابودر غربی برویم. با موتورش جلو می‌رود و ما هم پشت سرش می‌رویم. از بنگاه معاملات سر در می‌آوریم! چند گزینه پیش رویمان می‌گذارد. خانه مشترک با امکانات کامل شبی ۴۵۰ هزار تومان. دست‌روی همین گزینه می‌گذارم و برای بازدید به خیابان نوغان می‌رویم. خانه‌ای ۶۰ متری داخل کوچه یک متری! در بین راه می‌گویم مدارکمان را جا گذاشته ایم و هیچ مدرکی همراهمان نیست. می‌گوید: من از روی قیافه می‌شناسم طرفمان را، مشکلی نداریم!

وارد حیاط که می‌شویم، خانم میان سالی در اواز می‌کند. آشپزخانه زیرزمین، اتاق خواب ۲ در ۲ و یک خواب ۳ در ۴. فرش‌های کهنه تکه‌تکه شده است. بوی نم و طوبیت و... می‌آید. اصلا برای یک شب خوابیدن مناسب نیست.

● اسکان منهای بهداشت

در این میان، زائران نیز از کیفیت خدمات دریافتی در این واحدها نارضی‌اند. اما چاره‌ای به جز تمکین ندارند. زیراتعداد همراهانشان زیاد، فشار اقتصادی و هزینه‌ها هنگفت است. بنابراین بهداشت و امنیت مسائلی است که چاره‌ای به جز کنار آمدن با آن‌ها نداریم، مگر برای یک عمر می‌خواهیم اینجا زندگی کنیم؟! او که خودش را اکبر حسنی معرفی می‌کند، ادامه می‌دهد: خانه‌های اطراف حرم همگی

نگار

قدیمی هستند و برای من که سالی یک بار به مشهد سفر می‌کنم، خوب است، زیرا از پس هزینه‌های اقامتی سنگین در هتل‌های چندستاره و هتل آپارتمان بر نمی‌آیم. ضمن اینکه امکان پخت‌وپز در واحدهای دیگر وجود ندارد. اما در خانه‌های شخصی به راحتی امکان این کار را داریم.

● خانه معمولی شبی ۸۰۰ هزار تومان محمد تجربی‌شی که از تبریز به مشهد آمده باهمان لهجه شیرینش می‌گوید: با تاکسی از راه آهن تا حرم آمدیم در بین راه راننده تاکسی عنوان کرد که می‌توانم محل اسکان برایمان هماهنگ کند. از آن جایی که زیر نظر سازمان تاکسیرانی بود اعتماد کردیم و قرار گذاشتیم بعد از زیارت

برای بازدید منزل حضور پیدا کنیم. او در ادامه بیان می‌کند: حوالی ساعت ۲۱ نشانی منزلی را که در کوچه پس‌کوچه‌های محله‌ای به نام چهنو بود، پیامک کرد. خستگی راه می‌طلبید هر چه زودتر برای اسکان مستقر شویم. به اتفاق خانواده به همان نشانی رفتیم، خانه‌ای حدود ۸۰ متر با امکانات معمولی. بر سر قیمت هم در مسیر راه آهن تا حرم به مبلغ ۶۵۰ تومان به توافق رسیدیم، اما وقتی که قرار شد منزل را تحویل بگیریم، قیمت ۸۰۰ تومان را تعیین کرد! چاره‌ای نداشتیم، آن وقت شب هم حال ووصله پیدا کردن خانه‌ای را نداشتیم. به ناچار قبول کردیم، امروز بعد منزل دیگری را با شبی ۳۰۰ تومان در اختیار گرفتیم و الان راضی هستیم.

اگر و بگاه‌های تبلیغاتی واژه «اسکان»، را جست‌وجو کنید، تادلتان بخواد انواع و اقسام منزل با قیمت‌های متفاوت پیش رویتان می‌آید. با یکی از شماره‌ها تماس می‌گیریم. قیمت برای پنج نفر و نشانی را می‌خواهیم که می‌گوید: ۱۷ شهر یور، خیابان صدر. قیمت هم برای هر نفر شبی ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار تومان. برای پنج نفر

هم اگر بخواهید ۶۰۰ تومان حساب می‌کنم. او که شغلش ظاهراً وارکنشی است، موارد دیگری را هم پیشنهاد می‌کند و می‌گوید: اینجا همه نوع خانه در اختیارم هست. هرچقدر پول بدهید، به همان میزان کیفیتش هم فرق می‌کند.

● ضرورت سامان‌دهی خانه مسافر

باید به این نکته ظریف توجه کرد که خانه‌های شخصی زائر پذیر به عنوان جزئی جدانشدنی از بدنه صنعت گردشگری زیارت و نیز سایر شاخه‌های صنعت گردشگری، جایگاه مطلوب و جذابیت‌زایی برای مسافران دارند و نوعی زندگی به سبک ساکنان بومی منطقه را در مدت اقامت مسافران برایشان تداعی می‌کند که در کنار سایر جذابیت‌ها موجب افزایش استقبال مسافران از این واحدها شده است.

از سوی دیگر، در چند سال گذشته با افزایش سوءاستفاده‌شدن، وقوع رخدادهایی از جمله سرعت و ایجاد مشکلات برای مسافران مقیم در این واحدها، سامان‌دهی در دستور کار قرار گرفته است. این طرح تلاش می‌کند مالکان این واحدها را به رعایت برخی نکات ایمنی، بهداشتی و امنیتی ملزم کند که البته تا حدودی موفق هم بود، اما شناسایی، کنترل و نظارت بر خانه شخصی در مشهد که تعداد آن‌ها چندین هزار واحد پیش‌بینی می‌شود، کاری مشکل است.

همین اوضاع موجب شده است متولیان و مالکان واحدهای اقامتی رسمی از جمله هتل، هتل آپارتمان و مهمان پذیرها بدون تلاش برای رشد و ارتقای کیفی و حرکت به سوی تأمین نیاز و خواست مسافر، فعالیت منازل زائرپذیر را به عنوان پاشنه آشیل سازمان میراث فرهنگی جلوه دهند و متوقف کامل فعالیت این واحدها را خواستار شوند.

گنجایش رسمی اقامت در مشهد از سوی مسئولان گردشگری خراسان رضوی حدود ۱۲۰ هزار تخت در هر شب اعلام شده است. اینکه با حذف خانه‌های شخصی زائرپذیر که اقامت مسافران زیادی را به صورت پنهانی برعهده دارند، مسافران در کدام واحدهای اقامتی رسمی باید اقامت داشته باشند، پرسشی است که مالکان واحدهای رسمی قادر به پاسخگویی به آن نیستند.

این در حالی است که با احتساب افزوده شدن گنجایش اقامتی مدارس و حسینیه‌ها، نهایت گنجایش اقامت در مشهد به ۲۵۰ هزار نفر شب می‌رسد. ولی هزاران زائر و مسافر دیگر که علاوه بر این تعداد وارد این شهر می‌شوند، نیازمند جایی برای اقامت هستند.

با یکی از زائران در درباره‌کم کیف اسکانش در مشهد هم‌کلام می‌شوم. می‌گوید: ۱۹ مرداد ماه با قطار وارد مشهد شدیم. رسم ما این است که اول به پابوس امام رضا^(ع)، بیاییم و سپس برای اسکان اقدام کنیم.

نوروز امسال تجربه‌ای مفید برای سامان دادن به ظرفیت‌های اقامتی

با همکاری همه ظرفیت‌ها پیش‌بینی کردیم در دهه پایانی صفر بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار نفر در شبانه روز از زائران

میزبانی کنیم. وی افزود: در دهه پایانی صفر امسال وضع متفاوتی را در مقایسه با سال‌های گذشته پیش‌بینی می‌کنیم و در انتظار حضور گسترده زائران در مشهد هستیم و اولویت همه دستگاه‌ها آمادگی حداکثری در حوزه اقامت و حمل‌ونقل به عنوان مبنای اصلی خدمات در این روزهاست.

شود و نشان داد که سامان‌دهی همه ظرفیت‌ها باید برای استفاده بموقع انجام شود.

ظرفیت اقامتی رسمی ما در مشهد ۱۲۰ هزار نفر است، یعنی ۵۲ درصد ظرفیت اقامت رسمی کشور در شهر ماست

شود و نشان داد که سامان‌دهی همه

ظرفیت‌ها باید برای استفاده بموقع انجام شود.

حجت الاسلام و المسلمین حجت‌گنجابادی نژاد در ادامه

بیان کرد: ظرفیت اقامتی رسمی مادر مشهد ۱۲۰ هزار نفر است، یعنی ۵۲ درصد ظرفیت اقامت رسمی کشور در شهر ماست. در آستانه اوج ورود زائران از جمله ایام دهه پایانی

فرماندار مشهد با بیان اینکه با هدف این بخش اقامتی در فروردین امسال و پس از تجربه نوروز امسال، فراخوانی برای جذب

و صدور مجوز برای واحدهای بدون پروانه در این زمینه صادر شد، افزود: به این ترتیب قرار شد طبق قوانین اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ام‌به شیوه ساده شده، مجوز موقت برای مالکان

صادر شود. وی افزود: این روند همچنان ادامه دارد به صورتی که مالکان خانه‌های شخصی که اسکان زائر دارند، به این فراخوان بی تفاوت باشند. دچار مشکلات متعدد خواهند شد.

وی ادامه داد: در هماهنگی با دستگاه‌های خدمات رسانی

از جمله آب، برق و گاز بیش از ۳ هزار واحد مسکونی اطراف حرم مطهر شناسایی شد که واحد مسکونی هستند، اما مصارف غیرعادی برق، آب و گاز دارند. بنابراین، به عنوان فعال اقامتی برای مالکان پیامک اطلاع‌رسانی برای گرفتن مجوز فعالیت فرستاده شد. داوری اظهار کرد: علاوه بر اینکه شهرداری مشهد نیز مکلف شد طبق قاعده تغییر کاربری غیرمجاز با این افراد برخورد کند، بناشد مالکانی که در این قالب شناسایی شده و برای دریافت مجوز اقدامی نکرده‌اند، طبق برنامه مدون شده پلمب شوند. وی تأکید کرد: صدور مجوز برای این واحدها علاوه بر اینکه موجب سامان یافتن و تأمین امنیت زائران می‌شود، به کاهش تخلفات در این بخش‌ها نیز منجر خواهد شد. به همین دلیل، همچنان روند سامان‌دهی این واحدها در کلان شهر مد هبی مشهد ادامه دارد.

وی روند همچنان نامالکان خانه‌های شخصی که اسکان زائر دارند، به این فراخوان بی تفاوت باشند. دچار مشکلات متعدد خواهند شد.

وی افزود: این روند همچنان ادامه دارد به صورتی که مالکان خانه‌های شخصی که اسکان زائر دارند، به این فراخوان بی تفاوت باشند. دچار مشکلات متعدد خواهند شد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مشهدیان کرد:

«خانه مسافر» در مسیر ساماندهی

برخورد با متخلفان سر جای خودش است و به هر ترتیبی انجام می‌شود. در هماهنگی با شرکت‌های خدماتی از جمله آب، برق و گاز این واحدهای غیرمجاز اقامتی شناسایی شده‌اند که در صورت اقدام نکردن برای اخذ مجوز، با حکم قضایی و معرفی از سوی این اداره برای قطع انشعابات آب، برق و گاز این واحدها اقدام می‌شود.

وی با بیان اینکه این اقدام در نوع خودش بی سابقه است، ادامه داد: در این راستا، به صورت روزمره میان با حضور گروه‌های بازرسی اقدامات برخوردی با این واحدها انجام می‌شد. البته به پیشنهاد و تأکید فرماندار مشهد با هدف حفظ حرمت مسافران و زائران، از زمان صدور حکم قطع خدمات به مدت یک هفته به واحد فرصت داده می‌شود تا زائر مهمان و مقیم نداشته باشد.

کالای تأکید کرد: شهرداری در این زمینه نقش اصلی دارد. زیرا با توجه به اینکه خود شهرداری را سامی تواند این نوع واحدهای غیرمجاز اقامتی را پلمب کند، لازم است دوستان به این موضوع وارد شوند.

● ایمنی و استحکام بنا شرط اصلی صدور مجوز

وی تأکید کرد: صدور مجوز برای این واحدهای مسکونی بسیار ساده شده است و در این زمینه مشکلی نداریم. این امر صرفاً با هدف تشویق مالکان و هدایت آنان برای گرفتن مجوز مدنظر است.

رئیس اداره گردشگری مشهد گفت: در عین حال، باید به این نکته توجه کرد که در مشهد نیازمند ظرفیت اقامت هستیم.

بنابراین باید با تدبیر خاصی این موضوع را سامان‌دهی کنیم. ملاک اصلی صدور

مجوز برای خانه‌های شخصی ایمنی و استحکام بناست و سایر موارد از جمله بهداشت، کیفیت خدمات و امکانات و تجهیزات اگرچه مهم وجود آن‌ها ضروری است، با شیب ملایم‌تری مدنظر است. رئیس اداره گردشگری مشهد تأکید کرد: این اعتقادیم که به مرور زمان برخی نقص‌ها و کمبودها را در این واحدها می‌توان برطرف کرد. اما نکته اصلی شناسایی و سامان‌دهی آنان زیر پرچم قانون است.

کالای با بیان اینکه در هر صورت خانه‌های شخصی معضل انباشته از چندین دهه است، گفت: در کوتاه مدت نمی‌توان به وضعیت ایدئال در این بخش رسید، اما سامان‌دهی آن‌ها، صدور نرخ‌نامه، افزایش کیفیت و ایمنی در خدمات همگی به مرور محقق خواهد شد.

● فرصت ۳۰ هزار نفری ظرفیت خانه‌های شخصی

وی با بیان اینکه ملاک ظرفیت خانه‌های شخصی رانمی‌توان با شمار اتاق محاسبه کرد، اما برآورد می‌شود واحدهای غیرمجاز فعال در این بخش دارای ۳۰ هزار نفر شب ظرفیت باشند که خودش فرصتی برای اقامت در مشهد و البته تهدیدی هم‌زمان برای این حوزه است.

کالای تأکید کرد: به این ترتیب به هیچ وجه نمی‌توان ظرفیت این واحدها را ندیده گرفت. بنابراین برای استفاده از این فرصت باید سامان‌دهی انجام شود و خدمت به زائران زیر نظارت قرار گیرد. صدور مجوز برای مالکان در صورت نبود مشکل قرار گرفتن طرح‌های تملک و توسعه شهری شهرداری به مدت یک هفته تا ۱۰ روز زمان می‌برد.

● ۹۰ درصد تخلفات متعلق به واحدهای غیرمجاز اقامتی

وی با بیان اینکه نمی‌توان گفت خانه‌های شخصی ارزان‌تر هستند و این را جزو مزیت این واحدها حساب کرد، افزود: این واحدها حتی گاهی گران‌تر هم هستند، به طوری که

در نوروز امسال ۵۰۰ میلیون تومان پول زائران در پی شکایت آن‌ها برگردانده شد. در شرایطی که در نوروز امسال قیمت اقامت به عنوان مثال در هتل آپارتمان ۳۰۰ هزار تومان بود، در خانه‌های شخصی اقامت تا ۷۰۰ هزار تومان هم بود.

کالای افزود: ۹۰ درصد تخلفات ثبتی و گزارش می‌مادر حوزه اقامت در واحدهای اقامتی غیرمجاز است. اما استقبال زائران از این واحدها به رفتارشناسی زائران بازمی‌گردد و اینکه زائران تمایل دارند خانواده‌ای و بانفرت زیاد در یک واحد ساکن شوند.

وی در زمینه بیشترین تخلفات این واحدها گفت: بیشترین تخلفات این واحدها به ترتیب مواردی مانند گران‌کردن فرش، کنترل نکردن سند محرمیت، اقامت دادن به افراد بدون مدرک شناسایی و گذرنامه و نیز مسائل اجتماعی، امنیتی و انتظامی است.

شهر آرا

شهر آرا News
۲۰ خرداد ۱۴۰۴
شماره ۲۲۲۸

۱۳

شهر آرا